

Eteläpohjalainen perusopetuksen opetussuunnitelma

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Korttesjärven yhtenäiskoulu

Lukuvuosi 2022-2023

Nimi	Vuosi- luokka/-t	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto	Oppimisympä- ristö	Työtavat	Sanallinen/numeerinen arviointi	Tuki ja ohjaus	Erityispiirteet	Muuta
Yrittäjämäinen toimintatapa	4,5,6	Yrittäjyysasennetta, työelämätaitoja ja taloudenhallintaa tekemällä oppien.	Yrittäjyyteen perehdyttäminen ja mielenkiinnon herättäminen	1	Koulu ja ympäröivä yhteiskunta	Monipuoliset ja vaihtelevat	Hyväksytty/Hylätty Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Lähiympäristön yrityksiin tutustuminen	Min 10
Ilmaisutaito	4,5,6	Luovaan ilmaisuun rohkaistaminen	Erilaisia tapoja ilmaista itseään	1	Tilanteeseen sopiva paikka	Luova työskentely yksin ja yhdessä	Hyväksytty/Hylätty Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa		Min 10
Liikunta	4,5,6	Liikuntataitojen monipuolinen kehittäminen ja liikuntainnostuksen herättäminen	Innostaminen liikuntaan ja liikkumiseen	1	Liikuntatilat ja lähiympäristö	Vaihtelevat pelit, leikit ja liikuntamuodot	Hyväksytty/Hylätty Oman kehityksen seuranta, jatkuva havainnointi	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Paikallisten olosuhteiden huomioiminen	Min 10
Kuvataide	4,5,6	Erialaisten tekniikoiden ja taitojen harjaannuttaminen ja laajentaminen	Eri kuvataiteen osa-alueiden syventäminen	1	Kuvataiteen toteuttamiseen soveltuvat opetustilat ja -ympäristöt	Monipuoliset ja vaihtelevat	Hyväksytty/Hylätty Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Ympäröivä maaseutu ja luonto sekä paikallinen kuvataideympäristö	Min 10
Käsityö	4,5,6	Kädentaitojen monipuolinen kehittäminen	Erialaisten tekniikoiden sekä välineiden harjoittelu ja käyttäminen	1	Käsityötilat	Monipuoliset, vastuulliset sekä turvalliset tekniikat ja työskentelymenetelmät	Hyväksytty/Hylätty Projektituotosten arviointi	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Lähiympäristön monipuolinen hyödyntäminen	Min 10
TVT	4,5,6	Tietoviestintäteknologiaan tutustuminen ja erilaisten taitojen harjaannuttaminen, medialukutaidon kehittäminen	Tietoteknisten taitojen harjoittelu ja syventäminen	1	Koulu	Monipuoliset ja vaihtelevat	Hyväksytty/Hylätty Projektituotosten arviointi	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa		Min 10

Eteläpohjalainen perusopetuksen opetussuunnitelma

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset (T&T), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Korttesjärven yhtenäiskoulu

Lukuvuosi 2022-2023

Yrittäjyyteen perehdyttäminen ja mielenkiinnon herättäminen

Nimi	Vuosi- luokka/-t	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto	Oppimisympä- ristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
kuvataide	4	Erialaisten tekniikoiden ja taitojen harjaannuttaminen ja laajentaminen	Eri kuvataiteen osa-alueiden syventäminen	1	Kuvataiteen toteuttamiseen soveltuvat opetustilat ja -ympäristö	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätyt Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Ympäröivä maaseutu ja luonto sekä paikallinen kuvataideympäristö	Min 10
kuvataide	5	Erialaisten tekniikoiden ja taitojen harjaannuttaminen ja laajentaminen	Eri kuvataiteen osa-alueiden syventäminen	1	Kuvataiteen toteuttamiseen soveltuvat opetustilat ja -ympäristö	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätyt Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Ympäröivä maaseutu ja luonto sekä paikallinen kuvataideympäristö	Min 10
kuvataide	6	Erialaisten tekniikoiden ja taitojen harjaannuttaminen ja laajentaminen	Eri kuvataiteen osa-alueiden syventäminen	1	Kuvataiteen toteuttamiseen soveltuvat opetustilat ja -ympäristö	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätyt Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Ympäröivä maaseutu ja luonto sekä paikallinen kuvataideympäristö	Min 10

Eteläpohjalainen perusopetuksen opetussuunnitelma

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 8-9 vuosiluokat

Kortesjärven yhtenäiskoulu

Lv 2022-2023

												YLÄKOULU	
Nimi	Vuosi- luok- ka/-t	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus /Kesto	Oppimis- ympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Sanallinen/ numeerinen arviointi	Hyväksytyt suorituksen/ arvosanan 5 kriteerit	Hyvän osaamisen/ arvosanan 8 kriteerit	Syventävä/ soveltava	Erityispiirteet	Muuta
Kuvis	8,9	Kurssilla lisätään ja syvennetään aiemmin kuvataiteen oppitunneilla hankittuja tietoja ja taitoja	Kurssilla piirretään ja maalataan, tehdään grafiikkaa, savi-, kipsi-, liisteri-, ikkuna- ja leiketöitä	1	Kuvataiteen toteuttamiseen soveltuvat opetustilat ja ympäristöt	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätty Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen				Ympäröivä maaseutu ja luonto sekä paikallinen kuvataideympäristö	Min 10
Leipuri	8,9	Oppilas ymmärtää leipomisen sekä ruoanvalmistuksen merkityksen mielihyvää tuottavana ja taloudellisena toimintana	Oppilas oivaltaa erilaisten raaka-aineiden käyttömahdollisuudet leivonnassa, osaa käyttää leipomistyötä helpottavia työtapoja, välineitä ja koneita	1	Arjen kotitaloustaitojen harjoitteluun soveltuvat opetustilat ja ympäristöt	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätty Tuntiaktiivisuus ja innokkuus				Paikallisen ruokakulttuurin huomiointi mahdollisuuksien mukaan	max 16
Puukässä	8,9	Kurssilla syvennetään puutyötaitoja koneita apuna käyttäen	Erilaisten tekniikoiden sekä välineiden harjoittelu ja käyttäminen	1	Käsityötilat	Monipuoliset, vastuulliset sekä turvalliset tekniikat ja työskentelymenetelmät	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätty Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen				Paikallisen käsityöperinteen huomiointi opetuksessa	max 16
Palloilu	8,9	Kurssilla opetellaan jalkapallon, jääkiekon, salibandyn, sulkapallon, pesäpallon, koripallon ja lentopallon tekniikkaa, peliajatusta, pelin kehittämistä ja sääntöjä	Innostaminen liikuntaan ja liikkumiseen	1	Liikuntatilat ja lähiympäristö	Vaihtelevat pelit, leikit ja liikuntamuodot	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätty Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen				Oman kehityksen seuranta, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	
Kemia: Labra 1	8,9	KKurssilla opetellaan vaihtoehtoisesti fysiikan ja kemian laborointitekniikoita sekä perehdytään luonnontieteen ilmiöihin havaintoja tehden	Olemassa olevien matemaattisten taitojen syventäminen	1	Koulu	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätty Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen				Oman kehityksen seuranta, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	max16
Tietotekniikka	8,9	Opetellaan käyttämään tietokonetta, sen oheislaitteita ja tietoverkkoa työvälineenä mahdollisimman monipuolisesti	Kurssin keskeisimmät sisällöt ovat tietokone ja sen oheislaitteet.	1	Koulu	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätty Projektituotosten arviointi				Oman kehityksen seuranta, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	

Äidinkieli: Ilmaisu ja koulun oma lehti	8,9	Kussilla opiaan ilmaisemaan itseäsi entistä monipuolisemmin ja varmemmin sekä suunnitellaan ja julkaistaan yhdesä koulun oma lehti, joka on oppilaiden oman näköinen.	Itseluottamuksesi vahvistuu ja rohkenet esiintymään jännittämättä. Lehti koostuu erilaisista teksteistä ja kuvista tai piirustuksista.	1	Koulu	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoi- met mahdollista- maan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Hyväksytyt/Hylätyt Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearviointin kehittäminen				Oman kehityk- sen seuranta, oppilaan itse- arviointin kehittäminen	
Englannin kieli: Extra english	8,9	Kurssilla harjoitellaan keskustelutilanteita ja laaditaan lyhyitä kirjoitelmia.	Kerrataan kielioppia tarpeen mukaan. Lisäksi tehdään tekstin- ja kuullunymmärrystehtäviä.	1	Koulu	Monipuoliset ja vaihtelevat	Tarvittaessa riittävät tukitoi- met mahdollista- maan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Arviointiin vaikutta- vat kirjallisten töiden lisäksi oppilaan roh- keus ja innokkuus käyttää opiskeltavaa kieltä.				Oman kehityk- sen seuranta, oppilaan itse- arviointin kehittäminen	

Eteläpohjalainen perusopetuksen opetussuunnitelma

Valinnaiset (VAL), perusopetuksen 8.-9. vuosiluokat

Kortesjärven yhtenäiskoulu

Lv 2022-2023

											YLÄKOULU			
Nimi	Vuosi- luok- ka/-t	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto	Oppimis- ympäristö	Työtavat	Sanallinen/n umeerinen arviointi	Hyväksyty suorituksen/arvosanan 5 kriteerit	Hyvän osaamisen/arvosanan 8 kriteerit	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityis- piirteet	Muuta	
Kotitalous	8,9	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedot ja taidot kehittyvät ruuanvalmistuksessa ja leivonnassa. - Tietämys ravitsemuksesta lisääntyy, erityisesti erityisruokavaliointiin liittyen. - Oppilas hahmottaa oman rahankäyttönsä, ja oppii itsenäisesti elävän nuoren rahan hallintaa. - Käsitys suomalaisesta ruokakulttuurista kasvaa (pitäen sisällään myös perhe- ja vuosiluhlat) ja ulkomaalaisista ruokailukulttuureista. - Tiedot ja taidot uhtaanapidosta kehittyi. - Oppii työskentelemään itsenäisemmin ja luottaa itseensä ja omiin taitoihinsa. - Tuo esiin omia ajatuksia, ideoita ja toiveita. - Osaa arvioida muiden työskentelyä kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti. Myös oman toiminnan arviointi onnistuu. Kykenee yhteistyöhön kaikkien oppilaiden kanssa. - On ryhmässä aktiivinen, neuvotteleva ja auttavainen. - Kykenee pitkäjänteiseen työhön, ja pystyy viemään ryhmätyöt ja projektit alusta loppuun, suunnittelusta toteutukseen. - Kiinnostus oman arjen hallintaan kasvaa. 	Arjen kotitaloustaitojen kehittäminen	2	Arjen kotitaloustaitojen harjoitteluun soveltuvat opetustilat ja ympäristöt	Monipuoliset ja vaihtelevat	Numeerinen arviointi	Oppilaalle on kerryttävä läsnäoloa riittävästi, jotta hänen opiskelunsa voidaan arvioida. Oppilaan osaaminen on heikosti yhteydessä oppiaineen tavoitteisiin, oppilas ei osoita kehittymistä tiedoissa ja taidoissaan, oppilaan työskentely itsenäisesti on hankalaa ja hän tarvitsee paljon apua opettajalta, yhteistyö muiden oppilaiden kanssa sujuu huonosti, oppilas lähinnä häiritsee muita, oppilaan työskentely on lyhytjänteistä, hän suhtautuu projekteihin ja ryhmätöihin negatiivisesti, oppilaan taidoissa arvioida omaa ja muiden työskentelyä kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti on suuret puutteet ja hän suhtautuu asiaan vähättelevästi, oppilas on tunneilla negatiivinen, passiivinen ja vastahakoinen, eikä tuo koskaan esiin omia ajatuksia, ideoita ja toiveita kotitalouteen liittyen, ja oppilas ei osoita kiinnostusta oman arjen hallinnasta.	Arvosanan 8 tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta. Oppilas osaa osoittaa kehittymistä tiedoissa ja taidoissaan, oppii työskentelemään itsenäisemmin, ja luottamus omaan toimintaan kasvaa, oppilas turvautuu opettajan apuun kuitenkin säännöllisesti, osaa tehdä yhteistyötä muiden oppilaiden kanssa, hän tekee oman osuutensa, neuvottelee ja auttaa silloin tällöin muita oppilaita, kykenee pitkäjänteiseen työhön, ja pystyy viemään ryhmätyöt ja projektit loppuun asti hyvällä tasolla ja asenteella, osaa arvioida sekä omaa, että muiden työskentelyä kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti, on tunneilla hyvällä asenteella, ja tuo aina välillä esiin omia ajatuksia, ideoita ja toiveita ja kiinnostus oman arjen hallinnasta kasvaa.	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Tuntiaktiivisuus ja innokkuus, oman suunnitelman toteuttaminen	Paikallisen ruokakulttuurin huomiointi mahdollisuuksien mukaan	Max 16	

Kuvataide	8,9	<ul style="list-style-type: none"> - Syventää ja lisätä hankittuja perusvalmiuksia kuvallisessa ajattelussa, havainnoissa ja kuvallisessa ilmaisussa. - Rohkaistua ilmaisemaan havaintojaan, mielikuviaan ja tunteitaan esteettömästi itsetuntoa kehittäen. - Oppia monipuolisesti kuvaamataidon työskentelymenetelmiä ja -tekniikoita sekä niiden yhdistelemistä. - Avartaa kuvataiteen aikakausien ja tyyli-suuntien tietämystä. - Kulttuurihistorian kohtaamista taiteen avulla. - Keskittymiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn kykeneminen. - Taito työskennellä pareittain ja ryhmässä muut huomioon ottaen. - Kyky ymmärtää omaa ja muiden tuottamaa kuvallista ilmaisua. - Kuvallinen arviointikyky kehittyi itse- ja vertaisarviointina. - Oman opiskelun analysoinnin harjaantuminen. - Henkilökohtaisen kiinnostuksen ja innostuksen herääminen taiteisiin sekä antaa valmiudet jatkaa kuvataideharrastusta. 	Eri kuvataiteen osa-alueiden syventäminen.	2	Kuvataiteen toteuttamiseen soveltuvat opetustilat ja ympäristöt	Monipuoliset ja vaihtelevat	Numeerinen arviointi	Oppilaalle on kerryttävä läsnäoloa riittävästi, jotta hänen opiskelunsa voidaan arvioida. Taito ja halu ilmaista itseään kuvallisin keinoin on välttävää, perusvalmiudet kuvallisessa ilmaisussa eivät lisäänty, oppilas ei kehitä opittujen tietojen ja taitojen pohjalta omaa ilmaisu- eikä hänen tekemisensä etene omaehtoisest, osaamisalue jää erittäin kapeaksi, eikä oppilaan kuvataiteen työskentelymenetelmät ja -tekniikat sekä niiden yhdistäminen kehity, oppilas pystyy keskittyneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn välttävästi, taidoissa työskennellä pareittain ja ryhmässä on suuret puutteet, kyky itse- ja vertaisarviointiin, taito havainnoida ja arvioida omaa oppimistaan sekä hyödyntää muilta saatua palautetta omassa työskentelyssä on heikkoa.	Arvosanan 8 tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta. Oppilas osaa ilmaista itseään kuvallisin keinoin, syventää ja lisätä hankittuja perusvalmiuksia kuvallisessa ajattelussa, havainnoissa ja kuvallisessa ilmaisussa, opittujen tietojen ja taitojen pohjalta kehittää omaa ilmaisua niin, että oppilaan persoonallisuus ja rohkeus tulevat entistä enemmän esille positiivisella tavalla, oppii monipuolisesti kuvataiteen työskentelymenetelmiä ja -tekniikoita sekä niiden yhdistelemistä, tunnistaa joitakin keskeisiä kuvataiteen ilmiöitä ja sijoittaa niitä ajalliseen ja kulttuuriseen yhteyteen, taito kulttuurihistorian kohtaamiseen taiteen avulla lisääntyy, pystyy keskittyneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn, omaa taidon työskennellä pareittain ja ryhmässä muut huomioiden, kuvallinen arviointikyky kehittyi itse- ja vertaisarviointina, osaa havainnoida ja arvioida omaa oppimistaan ja hyödyntää muilta saatua palautetta omassa työskentelyssä, henkilökohtainen kiinnostus ja innostus taiteisiin herää.	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Työskentelyn, toteutuksen ja arviointi	Ympäröivä maaseutu ja luonto sekä paikallinen kuvataideympäristö
-----------	-----	--	--	---	---	-----------------------------	----------------------	---	--	--	--	--

Liikunta	8,9	<ul style="list-style-type: none"> - Syventää ja lisää hankittuja fyysisiä perusvalmiuksia erilaisissa liikuntalajeissa ja fyysisen harjoittelun muodossa. - Tutustua perusteellisemmin jo tuttuihin lajeihin ja tutustua kokonaan uusiin lajeihin ja harjoitteisiin, joita ei perusliikunnanopetuksessa käsitellä. - Lisätä oppilaan tietoisuutta omista fyysisistä valmiuksistaan ja niiden kehittämismahdollisuuksista. - Lisätä oppilaan ymmärrystä eri lajien teknis-taktisista nyansseista. - Antaa oppilaalle onnistumisen kokemuksia. - Oppilas uskaltaa epäonnistumisia pelkäämättä kokeilla rajojaan ja taitojaan. - Vahvistaa oppilaan käsityksiä omasta roolistaan kannustavan ilmapiirin luomisessa. - Lisätä oppilaan arvostusta omaa ja muiden suoritusta kohtaan. - Antaa oppilaalle mahdollisuuden löytää sellaisia liikuntalajeja ja harjoitteita, joita voi harrastaa myös vapaa-ajalla. - Aktivoida opiskelija seuraamaan omaa kehittymistään ja tunnistamaan kehittämistä vaativat osa-alueet. - Vahvistaa oppilaan itsetuntoa, kehopositiivisuutta ja innostusta liikuntaan monipuolisesti. 	Innostaminen liikuntaan ja liikkumiseen	2	Liikuntatilat ja lähiympäristö	Vaihtelevat pelit, leikit ja liikuntamuodot	Numeerinen arviointi	Oppilaalle on kerryttävä läsnäoloa riittävästi, jotta hänen opiskelunsa voidaan arvioida. Oppilaalla on vaikeuksia kuunnella ja noudattaa ohjeita ja sääntöjä, vaarantaa tekemisellään oman ja muiden turvallisuuden, ei tunne lajien sääntöjä eikä kaikkia pelivälineitä, tekeminen liikunnassa on passiivista ja oman osaamisen näytöt jäävät vähiin, ei pysty omatoimisiin suorituksiin, vaan vaatii suoraa ohjaamista, puuttuu toistuvasti liikuntavarustus, häiritsee tunnin etenemistä ja muiden oppilaiden suorituksia sanoin ja teoin, asenne valtaosaa lajeja kohtaan on negatiivinen ja tiedot sekä taidot eivät lisäänty.	Arvosanan 8 tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta. Oppilas osaa: kuunnella ja noudattaa ohjeita ja sääntöjä, käyttää eri pelivälineitä turvallisesti ja tekee suorituksensa ohjeiden mukaan turvallisesti, osaa yleisempien lajien sääntöjen keskeisimmät sisällöt, asenne liikuntatunnilla on pääasiassa myönteinen lajista riippumatta, on useimmiten innostunut oppimaan uusia lajeja ja liikuntasuoritteita, osaa tehdä suoritteita myös omatoimisesti, yrittää useimmiten parhaansa, vaikka suorituksissa olisi teknisesti parannettavaa, osaa huolehtia oikeanlaisesta liikuntavaruksesta tunneille mukaan, olla luokkatovereitaan kohtaan kannustava ja kunnioittava, tiedot ja taidot lisääntyvät, ja hän myös ajoittain soveltaa oppimaansa suorituksessaan.	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Oman kehityksen seuranta, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	
Tekninen työ	8,9	<p>Oppilas osaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ideoida ja suunnitella työnsä (myös suunnitelman dokumentointi). - asettaa tavoitteet omalle työskentelylleen ja arvioida omaa oppimista. - käyttää yleisempiä puuntyöstökoneita (vannesaha, pyörösaha, oiko- ja tasohöylä, puusorvi) turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti. - nimetä yleisimmät teknisen työn puumateriaalit (lauta, lankku, vanerit), metallit (neliöputki, pyöröputki, neliötanko, pyörötanko, pellit) ja kykenee valitsemaan tarkoitukseen sopivimmat vaihtoehdot. - tehdä elektroniikkatöitä ohjeen mukaan valmiista rakennussarjasta - työskennellä turvallisesti ja kykenee ennakoimaan mahdollisia vaaratilanteita. 	Erilaisten tekniikoiden sekä välineiden harjoittelu ja käyttäminen	2	Käsityötilat	Monipuoliset, vastuulliset sekä turvalliset tekniikat ja työskentelymenetelmät	Numeerinen arviointi	Oppilaalle on kerryttävä läsnäoloa riittävästi, jotta hänen opiskelunsa voidaan arvioida. Oppilaalle tuottaa suuria vaikeuksia saavuttaa edes pienissä määrin tavoitteet, oppilas ei ideoi, suunnittele, eikä tee omatoimisesti mitään työtä, vaan hänelle täytyy määrätä työ, jonka tekeminen ei kuitenkaan etene omaehtoisesti, oppilas ei kunnioita turvallisuuteen liittyviä ohjeita ja määräyksiä, oppilaan osaamisalue jää todella kapeaksi, eikä hän hallitse kunnolla mitään koneista ja laitteista sekä oppilas ei tiedä materiaaleja, eikä ymmärrä niiden ominaisuuksia ja käyttötarkoitusta.	Arvosanan 8 tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta. Oppilas osaa: tuoda omia ideoitaan toteutettavaksi suunnitelmaksi, vaikka suunnitelman dokumentoinnissa olisi tarkennettavaa, hallitsee suurimman osan laitteista ja koneista, mutta voi tarvita ohjausta käyttötilanteessa, osaa nimetä yleisimmät teknisen työn puumateriaalit, työskennellä turvallisesti, kykenee ennakoimaan mahdollisia vaaratilanteita, osaa tehdä elektroniikkatöitä ohjeen mukaan valmiista rakennussarjasta ja hallitsee materiaalit, vaikka kysyykin apua joissain valintatilanteissa.	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Paikallisen käsityöperinteen huomioiminen opetuksessa	Max 16

Tietotekniikka	8,9	Opetellaan käyttämään tietokonetta ja muita tvt-laitteita, niiden ohjelmistoja ja palveluita mahdollisimman monipuolisesti oman opiskelun välineenä.	<ul style="list-style-type: none"> - tietononelaitteisto ja sen peruskäsitteet - käyttöjärjestelmät ja käyttäjätilit - selaimet - tavallisimpien toimistosovellusten käyttö (tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ja diaesitys) - kuvankäsittelyn perusteet - pilvipalvelut - sähköpostin käyttö - tietoturva ja tekijänoikeudet - tiedon hakeminen verkosta ja sen kriittinen tarkastelu - koulun käyttämät oppimisympäristöt ja niiden käyttö erilaisilta laitteilta - ohjelmoinnin alkeita (esim. Scratch:llä) 	2	Koulu	Monipuoliset ja vaihtelevat	Numeerinen arviointi	Oppilaalle on kerryttävä läsnäoloa riittävästi, jotta hänen opiskelunsa voidaan arvioida. Tuntee tietokonelaitteiston rakenteen osittain ja joitakin peruskäsitteitä, tietää koulun koneiden käyttöjärjestelmän ja sen, että on olemassa muitakin käyttöjärjestelmiä, tietää, että Windows-käyttöjärjestelmään voi luoda oman käyttäjätilin, tietää, mitä selaimet ovat ja osaa nimetä ainakin yhden, on tutustunut tavallisimpien toimistosovellusten käyttöön, on kokeillut kuvankäsittelyä, on tietoinen, että on olemassa erilaisia pilvipalveluita, osaa sähköpostin peruskäytön, on kuullut tietoturvan merkityksestä ja tekijänoikeuksien huomioimisesta, osaa hakea tietoa verkosta, mutta lähdekriittisyys on haastavaa, hallitsee tietotekniikan opetuksessa käytetyn oppimisympäristön, on tutustunut ohjelmoinnin alkeisiin esim. Scratch:llä, Itsenäinen työskentely opettajan yhteisesti antamalla ohjeilla on haastavaa ja on palauttanut riittävästi tehtäväksi annettuja tehtäviä, jotta arviointi voidaan suorittaa.	Arvosanan 8 tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta. Oppilas osaa: tuntee tietokonelaitteiston rakenteen ja sen peruskäsitteet, tietää eri käyttöjärjestelmiä ja käyttöjärjestelmän tehtäviä, osaa luoda Windows-käyttöjärjestelmään käyttäjätilin, tuntee tavallisimmat selaimet ja osaa muuttaa selaimen asetuksia, hallitsee tavallisimpien toimistosovellusten käytön, osaa kuvankäsittelyn perusteet, tietää erilaisia pilvipalveluita, hallitsee sähköpostin peruskäytön, ymmärtää tietoturvan merkityksen ja tekijänoikeudet, osaa hakea tietoa verkosta lähdekriittisesti, tuntee koulun käyttämät oppimisympäristöt ja osaa käyttää niitä sujuvasti eri laitteilta, hallitsee ohjelmoinnin alkeita esim. Scratch:llä, osaa työskennellä pääosin itsenäisesti opettajan yhteisesti antamalla ohjeilla ja on palauttanut lähes kaikki tehtäväksi annetut tehtävät.	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Projektituotosten arviointi	Oman kehityksen seuranta, oppilaan itsearviointin kehittäminen	Max 16
----------------	-----	--	--	---	-------	-----------------------------	----------------------	--	--	--	-----------------------------	--	--------

Tekstiilityö	8,9	<p>Oppilas osaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - syventää ja lisätä tekstiilityöhön liittyviä perustietoja ja taitoja. - ideoida ja suunnitella työnsä. - asettaa tavoitteet omalle työskentelylle ja arvioida omaa oppimista. - jatkuva yksilö-, ryhmä- ja opettaja-arviointi koko käsityöprosessin ajan. - käyttää tekstiiliissä tarvittavia koneita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti. - hallitsee omelukoneen ja saumurin langoituksen konekohtaisten ohjeiden mukaisesti - käyttää sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä, symboleja sekä lukea ja ymmärtää sanallisia ohjeita. - nimetä tekstiilityön eri materiaaleja. - tuntee eri kangaslaatuja - tutustuu tekstiilityön erikoistekniikoihin - kykenee valitsemaan suunnitelmaansa työhön tarkoitukseen sopivat materiaalit. - tavoitteena oppia monipuolisesti käsityön työskentelymenetelmiä ja -tekniikoita sekä niiden yhdistelemistä. - tavoitteena kehittää konkreettisen toiminnan kautta vastuullisuutta, oma-aloitteisuutta, luovuutta, pitkäjänteisyyttä sekä myönteisen minäkuvan kehittymistä (=onnistuneet oppimiskokemukset). - vahvistaa ekologista ajattelua materiaalivalintojen ja kierrätyksen kautta. - oppia työelämätaitoja ja yrittäjyyttä 	Erialaisten tekniikoiden sekä välineiden harjoittelu ja käyttäminen	2	Käsityötilat	Monipuoliset, vastuulliset sekä turvalliset tekniikat ja työskentelymenetelmät	Numeerinen arviointi	Oppilaalle on kerryttävä läsnäoloa riittävästi, jotta hänen opiskelunsa voidaan arvioida. Oppilaalle tuottaa suuria vaikeuksia saavuttaa työlle asetetut tavoitteet ja näin osaamisalue jää kapeaksi, oppilas ei ideoi, suunnittele, eikä tee oma-aloitteisesti mitään työtä, jolloin hänelle täytyy ehdottaa työ, jonka tekeminen ei etene omaehtoisesti, oppilas ei noudata työturvallisuuteen liittyviä ohjeita, oppilas ei osaa valita työhönsä oikeita materiaaleja eikä tekniikoita eikä ymmärrä niiden ominaisuuksia eikä käyttötarkoitusta, osaaminen on suppeaa ja taidot jäävät välttävälle tasolle.	Arvosanan 8 tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta. Oppilas osaa: asettaa työskentelylleen tavoitteita ja osaa työskennellä suunnitelmansa mukaisesti, osaa valita tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja tekniikoita oman työnsä valmistamiseen, osaa käyttää sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä, symboleja sekä lukea ja ymmärtää sanallisia ohjeita, kykenee jatkuvaan yksilö-, ryhmä- ja opettaja-arviointiin koko käsityöprosessin ajan, osaa arvioida realistisesti omaa edistymistään käsityöprosessin ajan, arvostaa tekemäänsä työtä ja on tyytyväinen hyvän osaamisen tasoon, jossa työ on siististi ja huolellisesti toteutettu, kykenee vastuulliseen, oma-aloitteiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn ja osaa työskennellä turvallisesti koko käsityöprosessin ajan.	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Kokonaisvaltaisen prosessin painottaminen, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	Paikallisen käsityöperinteen huomioiminen opetuksessa	Max 16
Saksa	8,9	Tavoitteena on oppia selviytymään saksan kielellä arkipäivän viestintätilanteista, kuten kaupassa asiointi, ravintolassa ruokailu, matkustaminen	- saksan kielen perustaitojen oppiminen - saksankieliseen kulttuuriin tutustuminen - saavuttaa taito selviytyä arkipäivän tilanteissa saksan kielellä puhuen, kirjoittaen ja lukien	2	Koulu	Monipuoliset ja vaihtelevat	Numeerinen arviointi	Oppilaalle kerryttävä läsnäoloa riittävästi, jotta hänen opiskelunsa voidaan arvioida. Oppilas tarvitsee paljon tukea saksan kielellä viestinnässään, osaa käyttää muutamia kohteliaisuuden ilmaisuja, ymmärtää vähäisen määrän yksittäisiä sanoja, ilmaisuja, ääntää joitain harjoiteltuja ilmaisuja ymmärrettävästi ja osaa nimetä joitakin alueita, joissa kohdekieltä puhutaan.	Arvosanan 8 tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta. Oppilas osaa: viestitellä rutiinomaisissa viestintätilanteissa pyytämällä selvennystä ja toistoa, käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia, tulkita yksinkertaista, tuttua sanastoa, ja ilmaisuja sisältävää kirjoittelua tekstiä ja puhetta, kertoa tutuista ja itselle tärkeistä asioista suppeasti, kirjoittaa lyhyitä lauseita harjoitelluista aiheista, osaa peruskieliopin aineksia ja vertailla kohdekielen asemaa maailman kielten joukossa.	Tarvittaessa riittävät tukitoimet mahdollistamaan kaikkien osallistuminen omien kykyjensä rajoissa	Arviointiin vaikuttavat kirjallisten töiden lisäksi oppilaan rohkeus ja innokkuus käyttää opiskeltavaa kieltä.	Oman kehityksen seuranta, oppilaan itsearvioinnin kehittäminen	